

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(2) Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.

(3) A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. A védő nem vonható felelősségre a védelem ellátása során kifejtett véleménye miatt.

(4) Senki nem nyilvánítható bűnösnek, és nem sújtható büntetéssel olyan cselekmény miatt, amely az elkövetés idején a magyar jog vagy – nemzetközi szerződés, illetve az Európai Unió jogi aktusa által meghatározott körben – más állam joga szerint nem volt bűncselekmény.

II./ Eljárásjogi nyilatkozatok

A Kúria ítéletét a panaszos védője elektronikus úton 2022. 05. 05. napján vette át, így az Alkotmánybíróságról szóló 2011. CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 30.§ (1) bekezdésében meghatározott hatvan napon belül került megküldésre jelen alkotmányjogi panasz 2022. 06. 17. napján, mégpedig az Abtv. 53.§ (2) bekezdése alapján az ügyben első fokon eljárást bíróság útján.

Abtv.

„30.§ (1) Az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül, a 26.§ (2) bekezdésében meghatározott esetben az alaptörvény-ellenes jogszabály hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül lehet írásban benyújtani.”

Abtv.

„53.§ (2) Az (1) bekezdéstől eltérően az alkotmányjogi panasz iránti indítványt – a 26.§ (2) bekezdése szerinti eset kivételével – az ügyben első fokon eljáró bíróságnál kell az Alkotmánybírósághoz címezve benyújtani.”

A Tisztelt Alkotmánybíróság hatáskörét az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontjára, valamint az Abtv. 27.§-ára alapítom.

Alaptörvény

„24. cikk

(2) Az Alkotmánybíróság

(...)

d) alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját.”

Abtv.

„27.§ Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés

a) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és

b) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.”

Tájékoztatom a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az indítványozó személyes adatai nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

Jelen ügyben az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogait az ügy érdekében hozott döntés sérti.

III./ Tényállás

██████████ vádlottat a hivatkozott a támadott ítéletek bűnösnek mondták ki hivatali helyzettel visszaélve elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében, valamint társtettesként, hivatalos személy által elkövetett közokirat hamisítás büntetében.

Az ügyben az elsőfokú bíróság a vesztegetést folytatólagosnak minősítette, ezen minősítést a jogerős ítélet mellőzte.

Az ügyben született elsőfokú ítéletet az ítéletábra hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatásra utasította, mivel az ítéletet felülbírálatra alkalmatlannak találta, azonban más vádlottak – a panaszos nem - ezen döntés ellen fellebbeztek, és a Kúria fellebbezéseknek helyt adva, az Ítéletábra végzését hatályon kívül helyezte, és a másodfokú bíróságot a fellebbezési eljárás lefolytatására utasította.

Ezt követően születtek meg a panaszolt ítéletek, a Kúria döntését a panaszos védője elektronikus úton 2022.05.05. napján vette át, így a jelen panasz előterjesztésére biztosított 60 nap törvényi határidő megtartott.

A tényálláshoz hozzátartozik, hogy az ügyben összesen 13 vádlott volt számos vádpontban megvádolva, az I.r. vádlott panaszost a fentebb írt marasztaló ítéleti rendelkezés mellett 7 rb. folytatólagosan, bünszövevényben, üzletszerűen, bünszegdként, kötelességszegéssel elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette, 4 rb. folytatólagosan elkövetett előljárói hatalommal visszaélés vétsége, folytatólagosan elkövetett szolgálati visszaélés büntette, valamint társtettesként elkövetett bünszervevényben részvényel miatt emelt vád alól felmentette.

Az ügyben született elsőfokú ítélet 211 oldal, a másodfokú ítélet 32 oldal terjedelmű, amely jól jelzi az ügy terjedelmét és bonyolultságát.

Mindezt azért tartom fontosnak kiemelni, mert egy hosszadalmas, terjedelmes és bonyolult ügyben a bíróságok sajnos a panaszos bűnszövényét megállapító ítéleti rendelkezés alapjául szolgáló vádpontok tekintetében nem fordítottak kellő figyelmet a tisztességes eljárás körébe tartozó garanciális szabályok betartására, az alább írta szerint és okán

IV. A támadott ítéletek Alaptörvénybe ütközése

4.1./ Az ítélet szerinti törvényi tényállás, a Btk. 294. § (1) bekezdése szerint: „Az a hivatalos személy, aki működésével kapcsolatban előnyt kér, az előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadság vesztéssel büntetendő.”

A rögzített, és természetesen általam semmilyen módon nem vitatott irányadó tényállás – I. fokú ítélet 190/ pont - szerint:

-I.r. vádlott tudta, hogy az alosztály illetékességi területén a különböző hatóságok mikor és hol tartanak közúti ellenőrzést
- e hivatali helyzetét kihasználva
- azért, hogy [REDACTED] a közúti ellenőrzéseket elkerülhesse, legalább két korábbi időpontban, valamint 2013 február 19-én
- tájékoztatta azok helyszínéről és időpontjáról
- ezért [REDACTED] 2013 február 18-án 14 óra 06 perckor az I.r. vádlott irodájában mintegy 100.000.- forintot adott át neki.

A 190/ pont rögzíti továbbá – a 184/- 188/pontokban írt vádlotti magatartásra vonatkoztatva -, miszerint:

„A fentiekből megállapítható, hogy nem két elkülönült, hanem egy többmozzanatos esetről/történetről/cselekményről van szó.”

- **vagyis a vádlott a 100.000.- forintot** – ellentétben a [REDACTED] tanú által a 180/-181/ ítéleti pont szerint alátámasztott védekezésével szemben - mivel [REDACTED] azt nem a vádlott felesége könyvelői munkadíjaként adta, hanem a **185/ és 188/ pontokban írt „dolgozasként” említett csempész-tevékenység lebukásának elkerüléséhez szükséges, a vádlott által nyújtott információkért cserében kapta.**

Az ítéleti tényállás ezen vádpont tekintetben az alábbiakat is rögzíti:

„Ezen információkért cserébe [REDACTED] 2013 február 18-án 14.06 órakor megjelent a [REDACTED] zám alatt, ahol az alosztályvezetői irodában 21 db bankjegyet, 100.000.-Ft körüli összeget adott át [REDACTED] r.fhdgy. vádlottnak azzal a megjegyzéssel, hogy a „múltkor is dolgoztunk, a jövő héten is dolgozni fogunk”. (I. fokú ítélet 27. o., 5. vádpont A./ pont)

valamint:

„[REDACTED] 2013. február 19-én a [REDACTED] frsz-ú kisteherautóval szállított 80.000.000 Ft értékben csempészett árut Szlovákiából Magyarországra érvényes okmányok nélkül, illegálisan, mely bűncselekmény elkövetéséről I.r. [REDACTED] fhdgy. vádlottnak tudomása volt.” I. fokú ítélet 27. o., 5. vádpont B./ pont)

Ezen tényállás alapján az elkövetési magatartás az előny elfogadása volt.

A bíróság ezen – általam nem is vitatott - bizonyíték értékelés/értelmezés tükrében **rögzítette azt, hogy nem két elkülönült, hanem egy többmozzanatos cselekményről van szó, vagyis a pénzáadás és [REDACTED] csempésztevékenysége, illetve annak elősegítése az I.r. vádlott által adott információkkal, egymással szorosan összefügg, tulajdonképpen ok-okozati viszonyban áll egymással.**

Teljességgel figyelmen kívül hagyta azonban minden panaszolt ítélet, hogy [REDACTED] ellen sem csempészet, sem hivatali vesztegetés miatt eljárás soha nem indult, ennek megfelelően terhére egyik bűncselekményben sem született jogerős marasztaló ítélet, holott a hatóságoknak bűncselekmény észlelése esetén hivatalból kell megindítaniuk a büntető eljárást, ugyanis a Be 4.§ (1) bekezdése szerint:

„Az ügyészség és a nyomozó hatóság a tudomására jutott közvérdra üldözendő bűncselekmény miatt hivatalból megindítja a büntető eljárást”

A rögzített ítéleti tényállás azonban mind a csempészet elkövetését, mind a hivatali vesztegetést – ráadásul annak [REDACTED] részéről előny adása elkövetési magatartással megvalósított befejezett alakzatát – tényként rögzíti.

Bűncselekmény tényként történő megállapítására azonban a bíróságnak csak az előtte emelt vád tényállásának keretein belül és a vádlott tekintetében van lehetősége, hiszen a Be. 6. § szerint:

(1) A bíróság vád alapján ítélezik.

(2) A bíróságnak a vádról döntenie kell, a vádon túl nem terjeszkedhet.”

Ezzel ellentétben azonban a támadott ítéletek tényként rögzítették a [REDACTED] által megvalósított bűncselekményeket, az Alaptörvény ellenére, az ártatlanság véelme alkotmányos alapelvét sértve, hiszen a Be. 1.§ szerint.

„Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg bűnösségét a bíróság jogerős ügydöntő határozata meg nem állapítja.”

Azonban a vádhoz kötöttség elvét alapjaiban sértve, a támadott ítéletek – vád hiányában! - gyakorlatilag megállapították [REDACTED] tanú bűnösségét csempészet és hivatali vesztegetés büntetében - holott a Be. 1.§ szerint *senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg bűnösségét a bíróság jogerős ügydöntő határozata meg nem állapítja - és ehhez kapcsolódóan, az I.r. vádlott és az ő cselekvőségét „nem két elkülönült, hanem egy többmozzanatos” cselekménynek minősítve, az ő általa elkövetett bűncselekményekhez kapcsolták hozzá, és abból vezették le az I.r. vádlott bűnösségét!*

Azonban ha [REDACTED] jogerős ítéletben megállapítottan nem követte el a csempészet bűncselekményét, akkor nincs is értelme annak, hogy a lebukás elkerüléséhez információkat kérjen és kapjon a vádlottól, ha pedig nem követte el a hivatali vesztegetés büntetést, akkor az I.r. vádlott esetében sem valósulhatott meg az előny elfogadásával, mint elkövetési magatartással megvalósított vesztegetés elfogadása bűncselekmény törvényi tényállása!

Ilyetén módon az I.r. vádlott nem kapta, és nem is kaphatta az átadott összeget működésével kapcsolatos előnyként, melynek okán törvényi tényállási elem hiányzik a cselekmény elkövetéséhez – melyből fakadóan a vádlottat a bűncselekmény hiányában kell felmenteni.

Amennyiben azonban a panaszolt ítéletek szerinti aktív vesztegető személy tekintetében nem került sor jogerős ítéletben bűnösség megállapítására, úgy a panaszolt ítéletek sértik a Be. idézett 1.§ és 6. § rendelkezéseit. Ehhez kapcsolódóan pedig sértik az ítéletek az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésben oltalmazott tisztességes eljáráshoz fűződő jogot, valamint a (2) bekezdésben foglalt, ártatlanság véelméhez fűződő jogot, hiszen amennyiben a jogerős ítélet szerint egy többmozzanatos cselekményről van szó, úgy az aktív vesztegetési cselekmény törvényes vádon alapuló jogerős ítéletben történt megállapítása hiányában a megvesztegetett személy – jelen ügyben a panaszos - bűnösségének megállapítására sem kerülhet sor: az elemi logika szabályai szerint ugyanis

amennyiben nincs vesztegető, úgy nincs megvesztegetett.

4.2. A tisztességes eljárás sérelme tekintetében

4.2.1. [REDACTED] a bíróság nem hallgatta meg tanúként, holott nyomozati vallomása az I.r. vádlott védekezését támasztotta alá, így sérült a közvetlenség és a védelemhez fűződő alkotmányos eljárási alapelve - viszont őt, mint nyomozati szakban meghallgatott tanút, a támadott ítéletek bűnösnek mondták ki, pontosan nevesített bűncselekményeket állapítottak meg a terhére – és ehhez szorosan kapcsolódva ítélték el a panaszost

4.2.2. Az I.r. vádlott feleségét a bíróság annak ellenére nem hallgatta meg tanúként, hogy a mentességét feladva írásbeli vallomást terjesztett elő, amely a vádlott védekezését támasztotta alá, így sérült a közvetlenség és a védelemhez fűződő alkotmányos eljárási alapelve.

4.2.3. A Be. 3. § szerint azonban

(1) „A terheltnek a büntetőeljárás minden szakaszában joga van a hatékony védelemhez.

(6) A bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság köteles a terheltet mentő és büntetőjogi felelősségét enyhítő körülményeket hivatalból figyelembe venni.”

Ennek ellenére a bíróság a nem biztosította a vádlott hatékony védelemhez fűződő jogát, és nem vette figyelembe a büntető jogi felelősségét mentő körülményt, amikor

ad.1. Nem hallgatta meg azon két tanút, akiknek nyomozati [REDACTED], illetve írásban benyújtott (a vádlott felesége) vallomása a vádlott ártatlanságát támasztja alá.

Az ítélet indoklása számot ad [REDACTED] nyomozati szakban tett tanúvallomása értékeléséről - mely szerint a tanú ténybelileg lényegében egyező vallomást tett az I.r. vádlottal (180/ pont.) -, illetve egy, a tisztességes eljárás elvével semmilyen módon össze nem egyeztethető indoklást ad a feleség meghallgatására vonatkozó indítvány elutasításának: ügyis elfogult! (Ezzel az erővel a büntető eljárásokban soha egyetlen hozzátartozót vagy barátot sem kellene tanúként meghallgatni: a tisztességes eljárás elvének meghallgatását tartó bírói gyakorlat azonban a vádlottal ilyen viszonyban álló tanúkat is meghallgatja, és a hamis tanúzás terhére őket is kioktatja, majd felvett vallomásuk bizonyító erejét a többi bizonyítékkal egybevetve és szüksége esetén ütköztetve állapítja meg.)

Ez azonban nem mentesíti a bíróságot sem a közvetlenség elve, sem a hatékony védelemhez fűződő jog megsértése alól, hiszen a bírósági szakban történő tanúmeghallgatás nélkül a védelem – de maga a bíróság sem! – nem tehetett és tett fel kérdéseket annak a tanúnak, akinek cselekvőségéhez, az általa állítólagosan elkövetett – de büntető eljárásban soha meg nem állapított! - cselekményéhez szorosan kapcsolódóan (ld. a fent írt IV. 1.1. pontban írtakat) a vádlottat elítélték! (Jó magyarán: a koronatanúhoz.)

Ezen eljárás tehát sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt nyilvános tárgyaláshoz fűződő jogot, hiszen a tárgyaláson védelmi indítvány ellenére nem hallgatták meg a panaszos védekezését alátámasztó tanúkat, valamint (3) bekezdésben foglalt védelemhez való jogot, hiszen a védelemnek így nem állt módjában a nevezett tanúkat közvetlenül meghallgatni, és hozzájuk kérdések feltevését indítványozni. A Be. szerint:

39. § (1) A terhelt jogosult arra, hogy ...

g) bizonyítékot terjesszen elő, indítványt és észrevételt tegyen, az utolsó szó jogán felszólaljon,

42. § (1) A védő - ha e törvény eltérően nem rendelkezik - teljeskörűen gyakorolhatja a terhelt mindazon jogát, amely jellegénél fogva nem csak a terhelt személyéhez fűződik. A védő e jogokat önállóan, védői jogokként gyakorolhatja.

ad.2. A bíróság az ártatlanság vélelmének elvét sértve nem vette figyelembe azon döntő fontosságú mentő tényt, hogy ██████████ bíróság soha nem ítélte el – de a nyomozó hatóság vagy az ügyészség még csak meg sem gyanúsította! – azon állítólagos bűncselekmények okán, amelyekkel oksági kapcsolatban állva a vádlottat elítélték! (Olyan ez, mintha az emberölés bűnsegédjét, elítélnék a cselekményben, mivel kést adott a gyilkos kezébe: azonban a gyilkost még csak meg sem gyanúsítanak.)

Jelen ügyben született bírói döntés Alaptörvény-ellenessége tehát abban áll, hogy a bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (2) (3) és (4) bekezdését sértve járt el, hiszen a helybenhagyott jogerős ítélet alapjául szolgáló eljárásban

- sérült a közvetlenség elve, hisz fontos ténytanúkat a bíróság nem hallgatott meg, ██████████ esetében nyomozati vallomást értékelte, míg a vádlott feleségének írásbeli vallomása ellenére meg sem volt hajlandó hallgatni
- ugyanezen tény okán nem biztosították a hatékony védekezéshez fűződő jogot
- sérült az ártatlanság vélelmének elve, hiszen a bíróság tényként állapította meg egy tanú bűnösségét, és ehhez kapcsolódóan ítélte el a panaszost

- Sérült továbbá az ésszerű ésszerű határidőn belül történő elbírálás elve is, mivel az eljárás 7 év 9 hónapig tartott. E körben előadom, hogy az eljárás azért húzódott el indokolatlanul hosszú ideig, mivel a tekintetben, hogy a II. fokú bíróság tárgyalja-e a fellebbezést, alaptalan döntés született, azt a Kúria hatályon kívül helyezte, és ezt követően kellett az ügy tárgyalását folytatni

A t. Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata alapján a következőkre kívánok hivatkozni:

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 2/2017. (II. 10.) AB HATÁROZATA

1.4. Az alkotmányjogi panasz értelmében a tisztességes eljárás követelmény-rendszerének egyes elemei nem vizsgálhatók és nem értékelhetők egymástól elszigetelten [20/2005. (V. 26.) AB határozat]. A bizonyítás szabályainak alkotmányos szempontok szerinti értelmezése és alkalmazása a büntetőügyekben nem választható el a fegyverek egyenlőségének, a tartalmilag hatékony védelemhez való jognak és az ártatlanság vélelmének tiszteletbentartásától. Az eljárási törvény rendelkezéseire figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő alanyoknak az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja.

A bíróságnak a jogszabályok adta értelmezési mozgástér keretein belül azonosítania kell az ügy elbírálásával kapcsolatos alapjogi követelményeket, és a bírói döntésben alkalmazott jogszabályokat az érintett alapjog alkotmányos tartalmára tekintettel kell értelmeznie. Alkotmányos kötelezettség az is, hogy az általa megvizsgált ügy döntési szempontjait érintő lényeges elemekről, a bizonyítási tevékenységéről és a bizonyítékok értékeléséről határozatában számot adjon. Ez utóbbi szintűgy a tisztességes eljárás részét képező indokolási kötelezettség teljesítését rója a bíróságra.

Jelen ügyben a tisztességes eljárás fentebb felsorolt elemei folyamatosan sérültek. Az indítványozó érdemi védekezéséért a bűnösség védelme folyamatosan akadályozta. Azáltal – hogy noha szabadságelvonással járó kényszerintézkedés hatálya alatt állt – az összes, a legkülönbözőbb forrásokat személyi és támadhatatlanul objektív tárgyi bizonyítási eszközök bevonására irányuló indítványát folyamatosan elutasították, vagy nem utasították el, csak nem teljesítették, majd csak részlegesen teljesítették, lényegében eszköztelenné vált a bizonyítási eljárás során és – tartalmi értelemben – a védelemhez való joga kiüresedett, a fegyverek egyenlőségéhez való joga eliminálódott.

[22] Jelen eljárásban az indítványozó tartalmilag semmilyen értelemben nem volt az eljárás olyan alanya, akit a széles értelemben vett tisztességes eljárás alkotmányos követelményei megillettek volna. Vele szemben a bűnösség védelme meghatározóan befolyásolta az eljárás és a bizonyítás menetét és kimenetelét. Perbeli jogosítványai olyan mértékig csorbultak, ami nyilvánvalóan az alapjogvédelem sérelmeit jelenti. A bírósági eljárás sem volt pártatlan, nem a tényállás valóságú megállapítására törekvés, hanem a vád tényállásának bizonyítása érvényesült.

Ez oda vezetett, hogy a bíróság vagy be sem szerzett bizonyítékokat, vagy kizárólag a vádlott terhére eső szempontok favorizálásának mentén vizsgálta azokat, még indokolásában is; fel sem vetve az ellenkező szempontok cáfolatát és az értékelő elemzés szintjén nem foglalkozva az elfogadott bizonyítékok ellentmondásosságával.

Miközben a megismételt eljárásban már nyilvánvaló volt, hogy a bizonyítási eljárás során szokatlanul jelentős súlyú hibákat követett el a korábban eljáró bíróság, ezáltal sem törekedett a tényállás teljes körű tisztázására, nem is ment végig a Kúria hatályon kívül helyező döntésében előírt szempontrendszeren, és továbbra sem volt motivált abban, hogy a terhelt védekezését leellenőrizze. Ez így már nem szakjogi, hanem alapjogi kérdés, mert sértette az ártatlanság védelmét és a védekezéshez való jogot. Az ítélet pedig ennek folytán nem a bizonyítékok értékeléséről ad számot (a hosszas pertörténet mellett), csupán azok felsorolásáról; abból a bűnösségre vonatkozóan a bizonyítékok összekapcsolása nem is derül ki.

[23] Az Alkotmánybíróság a törvényértelmezési és a szakjogi kérdésekben való állásfoglalást kerüli mindaddig, míg a jogalkalmazó eljárása közvetlenül nem befolyásolja valamely alapjog gyakorolhatóságát és tényleges érvényesülését [7/2013. (III. 7.) AB határozat; 13/2014. (IV 18.) AB határozat]. Az alkotmányos tartalom érvényre juttatása követelmény a bizonyítási eljárás lefolytatásakor és a bizonyítékok értékelésekor is [3/2015. (II. 2.) AB határozat]. Ha ez sérül, az Alkotmánybíróság azt a tisztességes eljárás követelményrendszerén belül értékeli [21/2016. (XI. 30.) AB határozat].

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 8/2015. (IV. 17.) AB HATÁROZATA

65] Az Alkotmánybíróság értelmezésében a tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye. Önmagában a bírói út igénybevételenek formális biztosítása nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is. A tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerét kielégítő hatékony bírói jogvédelem pedig attól függ, hogy az eljárási szabályok értelmében a bíróság mit vizsgálhat. {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [24]; 8/2011. (II. 18.) AB határozat, ABH2011, 49, 80–81.} Az indokolt bírói döntéshez fűződő jog ebből következően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerén belül jelentkezik. Az alkotmányos előírás ugyanakkor kizárólag az eljárási törvényekben foglaltak szerint kötelezheti a bíróságot. Irányadó ez a megállapítás mind a bíróság döntésének a tartalmára, mind a döntés alapjául szolgáló indokok bemutatására. Ebből következik, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény e szabályát mindig együtt olvassa a jogvita jellege és az adott ügy típusa által kijelölt konkrét eljárásjogi szabályokkal {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]}.

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 14/2004. (V. 7.) AB HATÁROZATA

„[a]z Alkotmány az anyagi igazság érvényre juttatásához szükséges – és az esetek többségében alkalmas – eljárásra ad jogot. A büntető igény érvényesítésének eljárási módjával, a büntetőeljárással szemben azonban alapvető követelményként jelentkezik az igazság megállapítása a bűncselekmény elkövetése, az elkövető személye és büntethetősége tekintetében. Ez alapvető feltétele annak, hogy a büntetőjogi felelősség kérdésében igazságos bírósági döntés szülessen. [...] a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye. A büntetőeljárás szempontjából ezek a tételek a büntető igazságszolgáltatás történeti rendszereinek felhalmozódott tapasztalatán alapulnak. Eszerint: az igazság feltárásának az a legmegfelelőbb módja, ha az ítékezésében független és pártatlan bíróság nyilvános tárgyaláson, a bizonyítás tekintetében egyenlő jogokkal résztvevő felek aktív közreműködésével lefolytatott eljárás eredményeként, közvetlen észlelése útján szerzett bizonyítékok szabad mérlegelésével állapítja meg a büntető felelősségre vonás eldöntéséhez szükséges tényeket.” (ABH

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3031/2017. (III. 7.) AB HATÁROZATA

[61] Az Alkotmánybíróság gyakorlata értelmében a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye. „A büntetőeljárás szempontjából ezek a tételek a büntető igazságszolgáltatás történeti rendszereinek felhalmozódott tapasztalatán alapulnak. Eszerint: az igazság feltárásának az a legmegfelelőbb módja, ha az ítékezésében független és pártatlan bíróság nyilvános tárgyaláson, a bizonyítás tekintetében egyenlő jogokkal részt vevő felek aktív közreműködésével lefolytatott eljárás eredményeként, közvetlen észlelése útján szerzett bizonyítékok szabad mérlegelésével állapítja meg a büntető felelősségre vonás eldöntéséhez szükséges tényeket.” [14/2004. (V. 7.) AB határozat, ABH 2004, 241, 266.]

A panaszolt ítéletek alapjául szolgáló eljárásban azonban a fenti büntetőeljárási jogszabályhelyek és alaptörvényi rendelkezések ellenére, a t. Alkotmánybíróság idézett döntéseiben foglalt iránymutatás ellenére nem érvényesült a fegyverek egyenlőségének, a tartalmilag hatékony védelemhez való jognak és az ártatlanság védelmének a tiszteletben tartása, a panaszos védelme szempontjából legfontosabb bizonyítási indítványokat nem teljesítették, ennek okán lényegében eszköztelenné vált a bizonyítási eljárás során és – tartalmi értelemben – a védelemhez való joga kiüresedett, a fegyverek egyenlőségéhez való joga eliminálódott; a bíróság nem volt motivált abban, hogy a terhelt védekezését leellenőrizze, és ez így már nem szakjogi, hanem alapjogi kérdés, mert sértette az ártatlanság védelmét és a védekezéshez való jogot, hiszen a tisztességes eljárás követelménye magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét Fent idézettek szerint a büntetőeljárással szemben azonban alapvető követelményként jelentkezik az igazság megállapítása a bűncselekmény elkövetése, az elkövető személye és büntethetősége tekintetében, ehhez a bizonyítékok – jelen esetben a perdöntő tanúk meghallgatása – elengedhetetlen, amely követelményekett azonban az eljáró bíróságok Alap törvénybe ütköző módon figyelmen kívül hagytak.

Mindezek mellett felhívom a t. Alkotmánybíróság figyelmét az Emberi Jogok Európai Egyezménye rendelkezéseire, és az Emberi Jogok Európai Bírósága ezen alapuló gyakorlatára, melyek szintén a t. Alkotmánybíróság fent idézett gyakorlatával egybehangzóan rendelkeznek

Az Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdését és 3 (d) pontját, amelyek vonatkozó részei a következők:

„1. Az ellene felhozott bármely büntetőjogi vád megállapítása során mindenkinek joga van a tisztességes, ésszerű határidőn belüli tárgyaláshoz...

3. Mindenki, akit bűncselekmény elkövetésével vádolnak, a következő minimális jogokkal rendelkezik:

...

d) kérdéseket intézzen vagy intéztessen a vád tanúihoz és kieszközhessen, a mentő tanúk megidőzését és kihallgatását ugyanolyan feltételek mellett, mint ahogy a vád tanúit megidézik, illetve kihallgatják; ...”;

...”

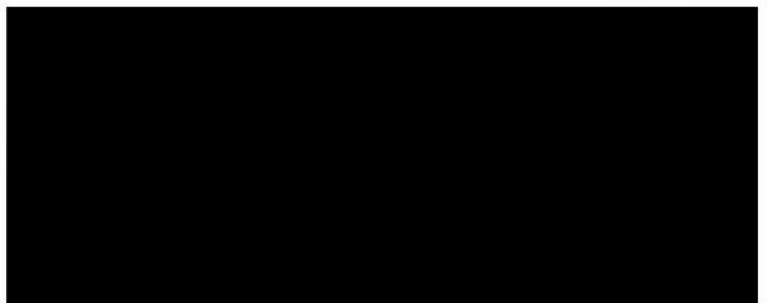
AL-KHAWAJA ÉS TAHERY V. AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG ÜGY (26766/05. és 22228/06 . számú kérelem) kapcsán a bíróság a fenti egyezményi rendelkezés kapcsán kifejtette:

89. A Kamara számára a 6. cikk (3) bekezdésének d) pontjában foglalt rendelkezések, a 6.cikk (3) bekezdésének többi eleméhez hasonlóan, azon minimális jogok egyikét képezték, amelyeket mindenkinek meg kellett adni, akit bűncselekmény elkövetésével vádolnak. A Kamara megállapította azt is, hogy a 6. cikk 3. bekezdésének rendelkezései minimális jogként kifejezett garanciákat jelentenek, és nem értelmezhetők a tisztességes eljárás lefolytatásának mérlegelésekor figyelembe veendő szempontok szemléltetéseként.

Az előadottak és a t. Alkotmánybíróság fentebb idézett gyakorlata alapján a sérelmezett bírósági döntés Alaptörvény-ellenessége megállapítható, ezért kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy indítványomat befogadni, és kifejezett kérelmemnek megfelelően a támadott döntéseket megsemmisíteni szíveskedjék.

Budapest, 2022. november hó 4. napján

Tisztelettel



Dr. Mester Csaba

